

Utrikesutskottets yttrande 2025/26:UU4y

Riksdagens skrivelser till regeringen och riksdagsstyrelsen – åtgärder under 2025

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet beslutade den 24 mars 2026 att be övriga utskott att senast den 5 maj yttra sig över regeringens skrivelse 2025/26:75 Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2025 samt eventuella följdmotioner i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde. Beslutet gäller för utrikesutskottet även i fråga om riksdagsstyrelsens redogörelse 2025/26:RS4 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till riksdagsstyrelsen. Inga följdmotioner har väckts med anledning av skrivelsen eller redogörelsen.

Utrikesutskottet har granskat regeringens redovisade behandling av riksdagsskrivelser med anledning av betänkanden från utrikesutskottet och från det sammansatta utrikes- och försvarsutskottet i de fall det sammansatta utskottet har behandlat ärenden som har överlämnats från utrikesutskottet. Utskottet anser att konstitutionsutskottet bör föreslå att skrivelsen och redogörelsen läggs till handlingarna.

Utskottets överväganden

Skrivelsen

Regeringen ska varje år i en skrivelse till riksdagen redovisa vilka åtgärder regeringen har vidtagit med anledning av de riksdagsskrivelser som överlämnats till regeringen (9 kap. 8 § riksdagsordningen). Regeringen lämnade den 17 mars 2026 skrivelse 2025/26:75 Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2025. Redovisningen omfattar huvudsakligen åtgärder under perioden den 1 januari–31 december 2025.

Riksdagsskrivelser inom utrikesutskottets område

I skrivelsen redovisar regeringen 17 riksdagsskrivelser från riksmötena 2020/21, 2021/22, 2022/23, 2023/24, 2024/25 och 2025/26 som innehåller beslut med anledning av betänkanden från utrikesutskottet (se tabell 1).

Regeringen redovisar även två riksdagsskrivelser som innehåller beslut med anledning av betänkanden från det sammansatta utrikes- och försvarsutskottet där behandlingen avser ärenden som överlämnats från utrikesutskottet (se tabell 2).

Av de riksdagsskrivelser som beskrivs ovan redovisas 12 som slutbehandlade och 7 som inte slutbehandlade.

Översikt över riksdagsskrivelser

Tabellerna nedan visar riksdagsskrivelser till regeringen med anledning av betänkanden från utrikesutskottet respektive från det sammansatta utrikes- och försvarsutskottet där behandlingen avser ärenden som överlämnats från utrikesutskottet.

I den första tabellen har en uppgift rättats jämfört med skrivelsen. Det gäller riksdagsskrivelse 2024/25:185 som i löptexten i skrivelsen anges som slutbehandlad men i tabellen i skrivelsen på s. 464 anges som inte slutbehandlad. Utrikesdepartementet har bekräftat att tabellen är felaktig och att den aktuella riksdagsskrivelsen är slutbehandlad. Den korrekta uppgiften anges därmed i tabellen nedan.

Tabell 1 Riksdagsskrivelser med anledning av betänkanden från utrikesutskottet

Riksdagsskrivelse	Betänkande (* tillkännagivande)	Slutbehandlad	Inte slutbehandlad
2020/21:358	2020/21:UU10* Verksamheten i Europeiska unionen under 2020		X
2021/22:187	2021/22:UU11* Vissa säkerhetspolitiska frågor	X	

Riksdagsskrivelse	Betänkande (* tillkännagivande)	Slutbehandlad	Inte slutbehandlad
2021/22:256	2021/22:UU15* Mänskliga rättigheter i länder och regioner m.m.		X
2022/23:184	2022/23:UU15* Mänskliga rättigheter		X
2022/23:247	2022/23:UU10* Verksamheten i Europeiska unionen under 2022		X
2023/24:184	2023/24:UU10* Verksamheten i Europeiska unionen under 2023		X
2024/25:175	2024/25:UU11 Internationellt bistånd genom multilaterala organisationer	X	
2024/25:185	2024/25:UU18 Uppsägning av avtalet med Organisationen för det globala nätverket för vattenfrågor (GWPO)	X	
2024/25:186	2024/25:UU17 Ny lag om internationella sanktioner	X	
2024/25:230	2024/25:UU14 Nordiskt samarbete inklusive Arktis	X	
2024/25:231	2024/25:UU14* Nordiskt samarbete inklusive Arktis		X
2024/25:233	2024/25:UU10 Verksamheten i Europeiska unionen under 2024	X	
2024/25:234	2024/25:UU9 Strategisk exportkontroll 2024 – krigsmateriel och produkter med dubbla användnings- områden	X	
2024/25:235	2024/25:UU19 Verksamheten i Nordatlantiska fördrags- organisationen (Nato) under 2024	X	
2024/25:250	2024/25:UU16 Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE)	X	
2025/26:99	2025/26:UU1 Utgiftsområde 5 Internationell samverkan	X	

Riksdagsskrivelse	Betänkande (* tillkännagivande)	Slutbehandlad	Inte slutbehandlad
2025/26:120	2025/26:UU2 Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd	X	

Källa: Regeringens skrivelse 2025/26:75.

Tabell 2 Riksdagsskrivelser med anledning av betänkanden från sammansatta utrikes- och försvarsutskottet

Riksdagsskrivelse	Betänkande (* tillkännagivande)	Slutbehandlad	Inte slutbehandlad
2024/25:104	2024/25:UFöU2 Svenskt bidrag till Natos avskräckning och försvar under 2025		X
2024/25:166	2024/25:UFöU3 Svenskt deltagande i luftförsvarsoperation inom ramen för Nato	X	

Källa: Regeringens skrivelse 2025/26:75.

Inte slutbehandlade tillkännagivanden inom utrikesutskottets område

Nedan redovisas tillkännagivanden inom utrikesutskottets område som inte är slutbehandlade. I skrivelsen redovisas inte några propositions- eller skrivelseärenden med anledning av utrikesutskottets betänkanden som inte är slutbehandlade. Slutbehandlade ärenden redovisas inte separat i detta yttrande men framgår av tabell 1 ovan och av skrivelsen.

Verksamheten i Europeiska unionen under 2020, rskr. 2020/21:358

- Punkt 4 om EU:s sanktionslagstiftning mot allvarliga kränkningar av och brott mot de mänskliga rättigheterna:

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om en breddning av EU:s sanktionslagstiftning mot allvarliga kränkningar av och brott mot de mänskliga rättigheterna (bet. 2020/21:UU10 s. 33–34).

Regeringen redovisar vilka åtgärder som har vidtagits hittills och anför bl.a. att Sverige vid flera tillfällen och på olika nivåer inom EU lyft fram frågan om sanktioner mot korruption. Regeringen anger att det saknas politisk enighet bland medlemsstaterna att gå framåt med sanktioner mot korruption och att det därför inte har varit möjligt att vidta några åtgärder under 2024 eller 2025. Punkten är därmed inte slutbehandlad enligt regeringen.

- Punkt 5 om en nationell sanktionslagstiftning för mänskliga rättigheter:

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om en nationell sanktionslagstiftning för mänskliga rättigheter (bet. 2020/21:UU10 s. 34).

Av regeringens skrivelse framgår att frågan fortfarande bereds inom Regeringskansliet och att punkten inte är slutbehandlad. Ingen närmare motivering anges.

Mänskliga rättigheter i länder och regioner m.m., rskr. 2021/22:256

- Punkt 3 om House of Sweden i Taipei:

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om att förstärka svensk närvaro genom ett "House of Sweden" i Taipei (bet. 2021/22:UU15 s. 17).

Regeringen anför att Business Swedens kontor i Taipei har förstärkts sedan riksdagens tillkännagivande. Punkten är inte slutbehandlad enligt regeringen.

Mänskliga rättigheter, rskr. 2022/23:184

- Punkt 9 om terrorlistning av Islamiska revolutionsgardet:

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om att skapa enighet inom EU för att lista Islamiska revolutionsgardet (IRGC) som terroristorganisation (bet. 2022/23:UU15 s. 28–29).

Regeringen redogör för åtgärder som vidtogs under 2023 och 2024. Därutöver anför regeringen att Sverige under 2025 fortsatte att uttrycka stöd för enighet inom EU för att lista IRGC under EU:s sanktionsregim mot terrorism. Detta gjordes vid EU:s utrikesministermöte i mars samt i olika arbetsgrupper. Enligt regeringen konsulterade Sverige även andra EU-medlemsstater aktivt, löpande under året för att komma vidare i frågan. Tillsammans med andra likasinnade lyckades regeringen i januari 2026 skapa EU-enighet för terrorlistning av IRGC, och vid rådet för utrikesfrågor (FAC) den 29 januari 2026 nåddes en politisk överenskommelse om detta. Rådets beslut om att lista IRGC under EU:s sanktionsregim mot terrorism fattades slutligen den 19 februari 2026. Punkten anges som inte slutbehandlad.

Verksamheten i Europeiska unionen under 2022, rskr. 2022/23:247

- Punkt 10 om terroristlistning av Wagnergruppen:

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om en terroristlistning av Wagnergruppen (bet. 2022/23:UU10 s. 73–74).

Regeringen redogör för åtgärder som har vidtagits under tidigare år och anför att Sverige under 2025 fortsatte att stödja att EU-institutionerna ska se över de rättsliga förutsättningarna att lista Wagnergruppen under EU:s terrorismsanktioner. Regeringen anger att frågan bereds vidare inom Regeringskansliet och att punkten inte är slutbehandlad.

Verksamheten i Europeiska unionen under 2023, rskr. 2023/24:184

- Punkt 3 om översyn av sanktionerna mot terrorism:

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om en översyn av EU:s sanktioner mot terrorism och en terroristlistning av Islamiska revolutionsgardet (bet. 2023/24:UU10 s. 30–31).

När det gäller den del av tillkännagivandet som rör en översyn av sanktionerna mot terrorism anför regeringen att den under 2025 fortsatte att stödja arbetet med en översyn av regelverket för EU:s terrorismsanktioner. I den del av tillkännagivandet som gäller listning av Islamiska revolutionsgardet avses detta hanteras tillsammans med tillkännagivandet om terroristlistning av Islamiska revolutionsgardet (rskr. 2022/23:184, se ovan). Regeringen anger att punkten inte är slutbehandlad.

Nordiskt samarbete 2024, rskr. 2024/25:231

- Punkt 5 om en nordisk försvars- och säkerhetspolitisk kommission:

Riksdagen har tillkännagett för regeringen att regeringen ska verka för att en nordisk försvars- och säkerhetspolitisk kommission tillsätts (bet. 2024/25:UU14 s. 15).

Regeringen avser att behandla frågan i 2026 års skrivelse om nordiskt samarbete, och punkten anges därmed som inte slutbehandlad.

Inte slutbehandlade propositions- och skrivelseärenden inom det sammansatta utrikes- och försvarsutskottets område

I skrivelsen redovisas inte några tillkännagivanden som inte är slutbehandlade som rör betänkanden från det sammansatta utrikes- och försvarsutskottet där ärendet har överlämnats från utrikesutskottet. Slutbehandlade ärenden redovisas inte separat i detta yttrande men framgår av tabell 2 ovan och av skrivelsen. Följande skrivelseärende som inte är slutbehandlat tas däremot upp i skrivelsen:

Svenskt bidrag till Natos avskräckning och försvar under 2025, rskr. 2024/25:104

- Punkt 1 om svenskt bidrag till Natos avskräckning och försvar under 2025:

Ärendet avses enligt regeringen slutbehandlas genom en skrivelse om verksamheten inom Nato under helåret 2025 och är därmed inte slutbehandlat (bet. 2024/25:UFöU2).

Riksdagsstyrelsens redogörelse

Riksdagsstyrelsen ska årligen i en redogörelse redovisa vilka åtgärder den har vidtagit med anledning av de riksdagsskrivelser som överlämnats till styrelsen

(tilläggsbestämmelse 9.17.3 riksdagsordningen). Riksdagsstyrelsen lämnade den 19 februari 2026 redogörelse 2025/26:RS4 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till riksdagsstyrelsen. I redogörelsen redovisar riksdagsstyrelsen vilka åtgärder den har vidtagit med anledning av de riksdagsskrivelser som har överlämnats till styrelsen. Redogörelsen omfattar huvudsakligen beslut av riksdagsstyrelsen under tiden den 1 januari–31 december 2025. Redogörelsen innehåller tre riksdagsskrivelser med anledning av utrikesutskottets betänkanden:

- Riksdagens skrivelse 2024/25:197 som hänför sig till utrikesutskottets betänkande 2024/25:UU13 som i sin tur behandlar riksdagsstyrelsens redogörelse 2024/25:RS3 om verksamheten inom Interparlamentariska unionen (IPU) och den svenska IPU-delegationens arbete under 2024. Den 15 maj 2025 beslutade riksdagen att lägga redogörelsen till handlingarna. Skrivelsen är därmed slutbehandlad enligt riksdagsstyrelsen.
- Riksdagens skrivelse 2024/25:236 som hänför sig till utrikesutskottets betänkande 2024/25:UU19 som i sin tur behandlar riksdagsstyrelsens redogörelse 2024/25:RS2. I redogörelsen redovisas verksamheten i Natos parlamentariska församling och riksdagens delegation till församlingen under 2024. Den 10 juni 2025 beslutade riksdagen att lägga redogörelsen till handlingarna. Skrivelsen är därmed slutbehandlad enligt riksdagsstyrelsen.
- Riksdagens skrivelse 2025/26:121 som hänför sig till utrikesutskottets betänkande 2025/26:UU2 Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd. Skrivelsen är slutbehandlad. Förslagspunkt om statens budget inom utgiftsområde 7, a) anslagen för 2026: Riksdagsstyrelsen beslutade den 10 december 2025 om anslagsdirektiv för budgetåret 2026 för Riksrevisionen och när det gäller a) anslagen för 2026 i fråga om Riksrevisionen anslaget 1:5 Riksrevisionen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tagit del av regeringens redogörelser i skrivelse 2025/26:75 i de delar som berör utskottets beredningsområde. Som utskottet tidigare har framfört är granskningen av regeringens årliga skrivelse om behandlingen av riksdagsskrivelser och riksdagsstyrelsens redogörelse ett tillfälle att stämma av regeringens och riksdagsstyrelsens uppfattningar om i vilken mån tillkännagivanden har tillgodosetts mot det behandlande utskottets uppfattning. Granskningen utgör därmed ett viktigt underlag för uppföljningen av de riksdagsbeslut som har fattats på förslag av utskottet.

När det gäller de slutbehandlade riksdagsskrivelserna på utrikesutskottets område och de ärenden i det sammansatta utrikes- och försvarsutskottet som tas upp i detta yttrande har utskottet ingenting att invända. Utskottet kan konstatera att merparten av de ärenden som anges som slutbehandlade är propositions- och skrivelseärenden som inte har motiverat tillkännagivanden utan enbart har lagts till handlingarna av regeringen. I fråga om

utrikesutskottets tillkännagivande om relationerna med Ryssland (bet. 2021/22:UU11, rskr. 2021/22:187) redovisade regeringen i budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 5) tillkännagivandet som tillgodosett och slutbehandlat. Utskottet påminner om att det vid beredningen av budgetpropositionen inte hade några invändningar mot regeringens redovisning av tillkännagivandet. Utskottet står fortfarande bakom denna uppfattning.

Utskottet har inte heller något att invända mot de riksdagsskrivelser som riksdagsstyrelsen har redovisat i redogörelse 2025/26:RS4 med anledning av utrikesutskottets betänkanden.

När det gäller de tillkännagivanden som ännu inte är slutbehandlade vill utskottet framföra nedanstående synpunkter.

När det avser riksdagsskrivelse 2024/25:231 punkt 5 om en nordisk försvars- och säkerhetspolitisk kommission hänvisar regeringen i skrivelsen till att den avser att behandla frågan i 2026 års skrivelse om nordiskt samarbete och att punkten därmed inte är slutbehandlad. I skrivelse 2025/26:90 Nordiskt samarbete 2025 anger regeringen bl.a. att de nordiska staterna har byggt upp ett välfungerande samarbete inom ramen för Nordefco (Nordic Defence Cooperation) och att samarbetet har nått en ny nivå eftersom samtliga nordiska länder nu är medlemmar i Nato. Regeringen anger även att den parlamentariska förankringen sker kontinuerligt och i olika konstellationer, bl.a. i dialog med Nordiska rådet och dess utskott och på nationell nivå. För att värna effektivitet och tydlighet i beslutsfattandet bör överlappande mandat och parallella processer enligt regeringen undvikas. Betydelsen av ett starkt nordiskt försvarssamarbete och det viktiga samt välfungerande utbytet mellan Nordiska rådet och Nordefco lyftes också fram i de nordiska regeringarnas gemensamma svar till Nordiska rådet, den 20 januari 2025. I svaret angav de nordiska regeringarna att Nordiska rådets rekommendation om en nordisk försvars- och säkerhetspolitisk kommission inte borde tillgodoses. Mot denna bakgrund gör regeringen bedömningen att riksdagens tillkännagivande inte bör tillgodoses och att tillkännagivandet därmed är slutbehandlat.

Konstitutionsutskottet anförde i förra årets betänkande med anledning av behandlingen av riksdagens skrivelser (bet. 2024/25:KU21) bl.a. att regeringen har rätt att inte följa ett tillkännagivande och att regeringen då bör meddela riksdagen skälen för detta. När det gäller inte slutbehandlade tillkännagivanden har konstitutionsutskottet uttalat att regeringen har möjlighet att återkomma till riksdagen i frågan i budgetpropositionen eller i en annan proposition eller skrivelse innan skrivelse 75 lämnas till riksdagen nästa gång (bet. 2016/17:KU21). Konstitutionsutskottet har vidare framfört att om regeringen har tagit ställning till hur den ser på ett tillkännagivande när den årliga skrivelse 75 lämnas bör regeringens bedömning också redovisas i skrivelsen. Konstitutionsutskottet har anført att detta bidrar till en mer skyndsamt hantering av tillkännagivandena eftersom de annars behöver redovisas också i nästa års skrivelse 75 (bet. 2024/25:KU21). Utskottet kan konstatera att skrivelse 2025/26:90 Nordiskt samarbete 2025 överlämnades till

riksdagen den 12 mars 2026, att skrivelse 2025/26:75 överlämnades den 17 mars och att regeringen fattade beslut om de båda skrivelserna den 12 mars. Ärendena sammanföll därmed i detta fall tidsmässigt. På en principiell nivå kan dock noteras att om regeringen som regel inväntar en annan proposition eller skrivelse för slutredovisningen av tillkännagivanden och först därefter återkommer i skrivelse 75 är risken att det blir förseningar i hanteringen av ärendena. Utskottet skulle därför värdesätta om konstitutionsutskottet ytterligare kunde klargöra sin syn på rådande praxis i denna fråga. Eftersom det aktuella tillkännagivandet inte redovisas som slutbehandlat i skrivelse 75 återkommer utskottet till frågan inom ramen för behandlingen av skrivelse 2025/26:90 Nordiskt samarbete 2025 (bet. 2025/26:UU4).

När det gäller riksdagsskrivelse 2022/23:184 punkt 9 och riksdagsskrivelse 2023/24:184 punkt 3 som båda rör terrorlistning av Islamiska revolutionsgardet (IRGC) anger regeringen i skrivelsen att Europeiska unionens råd beslutade om att lista IRGC under EU:s sanktionsregim mot terrorism den 19 februari 2026. I skrivelsen anges att punkterna inte är slutbehandlade. Utskottet konstaterar att det inte framgår av skrivelsen vilka ytterligare åtgärder som krävs för att regeringen ska betrakta tillkännagivandena som slutbehandlade. När det gäller riksdagsskrivelse 2020/21:358 punkt 5 om en nationell sanktionslagstiftning för mänskliga rättigheter kan utskottet konstatera att ingen närmare motivering anges till varför punkten inte är slutbehandlad. I de fall regeringen anser att ytterligare åtgärder krävs innan ett tillkännagivande kan anses slutbehandlat vill utrikesutskottet framhålla vikten av att regeringen är utförlig i sina redogörelser för vidtagna, pågående och planerade åtgärder, något som även konstitutionsutskottet tidigare har framfört (bl.a. i bet. 2016/17:KU21 och bet. 2024/25:KU21). Sådana redogörelser ger riksdagen en möjlighet att reagera på regeringens åtgärder med anledning av tillkännagivanden och ger utskotten ett underlag för sin beredning av ärenden, t.ex. motioner, som rör åtgärder inom det aktuella området.

Utskottet föreslår sammanfattningsvis att konstitutionsutskottet lägger skrivelsen till handlingar med de bedömningar och iakttagelser som görs i detta yttrande.

Stockholm den 5 maj 2026

På utrikesutskottets vägnar

Aron Emilsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Aron Emilsson (SD), Morgan Johansson (S), Fredrik Ahlstedt (M), Alexandra Völker (S), Yasmine Eriksson (SD), Olle Thorell (S), Fredrik Malm (L), Annika Strandhäll (S), Ann-Sofie Alm (M), Håkan Svenneling (V), Magnus Bertsson (KD), John E Weinerhall (M), Jacob Risberg (MP), Stefan Olsson (M), Johan Büser (S), Katarina Tolgfors (M) och Anna Lasses (C).